

Najstarejši predstavnik kopenskega kraljestva živali

Ko pomislite na orjaške želve, se večina verjetno spomni na naravoslovca Charlesa Darwina in otočje Galápagos, ki je bilo pomembna postojanka Darwinove odprave z ladjo Beagle. Res so ga orjaške želve navdušile in opazovanje razlik med njimi na različnih galapaških otokih ga je tudi spodbudilo k razmišljanju o poteku evolucije - razvoja življenja na Zemlji. Orjaške želve naj bi pred nekaj milijoni let živele po vsem planetu. Preživele so izumrtje dinosavrov, danes pa jih najdemo le še na nekaterih neposeljenih izoliranih otokih.

Jonathan je uradno najstarejši

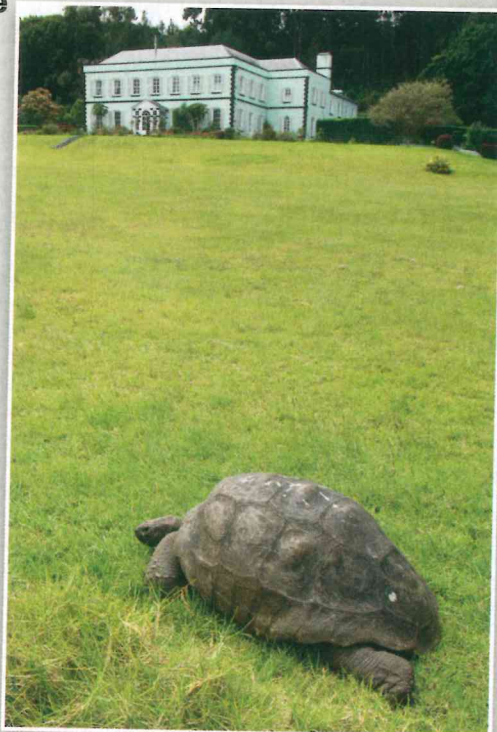
Slavna Guinnessova knjiga rekordov je za ravno končano leto 2023 objavila najstarejšo živečo kopensko žival. Ta čast je doletela orjaško želvo – Jonathana. Jonathan že od leta 1882 živi na majhnem otočku Sveta Helena, izgubljenem v južnem Atlantskem oceanu. Tja so ga pripeljali iz Aldabre – drugega največjega koralnega atola v Indijskem oceanu, ki je del zunanjih Sejšlov. Iz Aldabre izvirajo vse orjaške želve, ki jih najdemo po svetu v ujetništvu in v živalskih vrtovih.

Jonathanovo ocenjeno starost 191 let štejejo od prihoda na Sveto Heleno, ko naj bi bil že popolnoma dozorel, torej star vsaj 50 let. Tako kaže fotografija iz

Guinnessova knjiga rekordov svetovne rekorde s področja dosežkov ljudi in ekstremov v naravi objavlja letno že od leta 1955.

tistega časa, kjer je posnet na vrtu nekdanjega guvernerja otoka Sveta Helena, ki je še danes njegov dom. Nekateri raziskovalci sklepajo, da je Jonathan morda še starejši.

Jonathan na svojem domu zadnjih 141 let - vrtu hiše nekdanjega guvernerja otoka Sveta Helena.

Sveta Helena je majhen oddaljen vulkanski otok v južnem Atlantskem oceanu z okoli 4500 prebivalci. Ta eden od najbolj osamljenih otokov na svetu je javnosti najbolj poznan po tem, da je bil na njem zaprt in je tam tudi umrl Napoleon Bonaparte, politični voditelj, general in francoski cesar.

Popravek

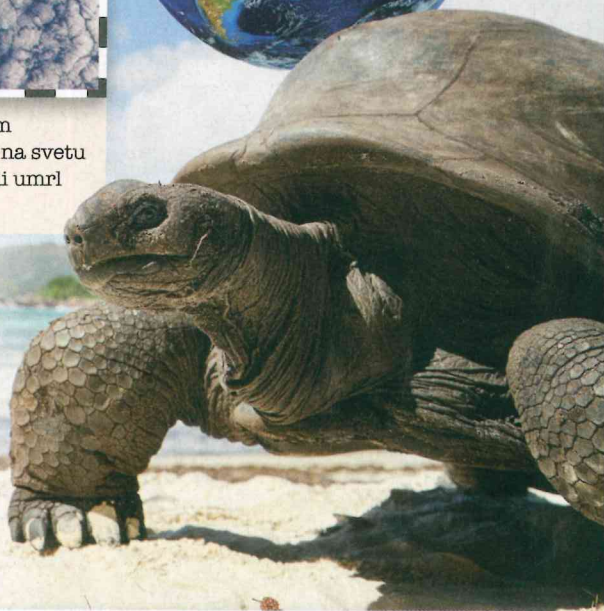
V reportaži »Dva tisoč petsto metrov pod morjem« iz decembrske številke je tiskarski škratek pozabil napisati avtorja fotografij. To je **Tihomir Makovec**.

Pri obnavljanju uničenih življenjskih prostorov izumrle vrste nadomeščajo s še živečimi vrstami

Na otokih Indijskega oceana je včasih živel veliko orjaških želv, a so jih že do sredine 19. stoletja mornarji in priseljenci z lovom privedli na rob izumrtja. Lovili so jih za hrano, njihove mladiče pa so plenili prašiči, mačke, psi in podgane, ki so prišli na otoke skupaj z ljudmi. Orjaške želve so pred prihodom priseljencev živele tudi na Mavriciju, otoku blizu jugovzhodne obale vzhodne Afrike in vzhodno od Madagaskarja. Tamkajšnji varuhi narave so si zadali nalogo, da bodo na Mavriciju ponovno vzpostavili razmere za življenje prostoživečih orjaških želv. Da bi jim to omogočili, morajo obnoviti uničene življenjske prostore teh na otoku izumrlih živali. Za uspešno nalogo pa morajo obnoviti vse odnose med rastlinskimi in živalskimi vrstami organizmov. To pomeni, da morajo ponovno naseliti tako rastline kot tudi živali, ki so nekoč živele na določenih območjih otoka. Seveda ne morejo oživiti

izumrlih rastlinskih ali živalskih vrst, lahko pa jih nadomestijo s tistimi, ki so z njimi v zelo bližnjih sorodstvenih odnosih. Tako so začeli na Mavriciju vzgajati orjaške aldabrške želve, ki naj bi jih v prihodnosti tudi spustili v divjino.

Aldabrška orjaška želva v vzgajališču na Mavriciju